

Regjeringen.no

Ballangen kommune - innsigelse til delområde 5.9 Storpollen i kommuneplanens arealdel 2010-2020

Brev | Dato: 02.02.2017 | [Kommunal- og moderniseringsdepartementet](http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/id504/) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/id504/>)

Mottager: Fylkesmannen i Nordland

Deres referanse: 2011/5414

Vår referanse: 15/1377

Kommunal- og moderniseringsdepartementet godkjenner utbygging av fritidsboliger i deler av planområdet 5.9 Storpollen i kommuneplanens arealdel for Ballangen 2010 - 2020. I Sæterosen tillates utbygging i de nordvestlige områdene under kote 50. Utbyggingsområdet er på ca. 110 dekar, noe som vil kunne gi utbygging av 20-30 nye fritidsboliger. I Slåttvikstraumen godkjennes ikke de 8 hyttetomtene. Nærmere avgrensing gjøres i detaljregulering.

Saken er oversendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet med fylkesmannens brev 28. juni 2016 for avgjørelse etter plan- og bygningsloven § 11-16, jf. § 5-6.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet godkjenner utbygging av fritidsboliger i deler av planområdet 5.9 Storpollen i kommuneplanens arealdel for Ballangen 2010 - 2020. I Sæterosen tillates utbygging i de nordvestlige områdene under kote 50. Utbyggingsområdet er på ca. 110 dekar, noe som vil kunne gi utbygging av 20-30 nye fritidsboliger. I Slåttvikstraumen godkjennes ikke de 8 hyttetomtene. Nærmere avgrensing gjøres i detaljregulering.

Bakgrunn for saken

Ballangen kommune har i kommuneplanens arealdel 2010-2020 avsatt et nytt byggeområde for fritidsbebyggelse i Storpollen ("delområde 5.9 Storpollen"). I dette området legger kommunen opp til 62 nye fritidstomter.

Reindriftsforvaltningen i Nordland har fremmet innsigelse til hele planområdet av hensyn til reindriftsinteresser.

Fylkesmannen i Nordland har som miljøvernmyndighet fremmet innsigelse til deler av planområdet av hensyn til friluftsjnteresser og naturmangfold.

Ballangen kommune ønsker å tilrettelegge for bærekraftig turisme ved å åpne opp for 62 nye fritidstomter i Storpollen. Kommunen skriver at de har god dialog med reindriftsnæringen og at næringen blir tatt hensyn til når dette er påkrevd. Kommunen mener at de nye fritidstomtene ved Storpollen ikke er i konflikt med reindriften, ettersom det ikke er observert rein på stedet på lenge. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt av kommunestyret 19. februar 2015 og 21. april 2016 der det ble gjort justeringer i plankartet.

Mekling

Mekling knyttet til innsigelsene ble gjennomført 14. mai 2013 og 28. juni 2013. Partene ble enige om at området mot Slåttvikstraumen må sikres mot utbygging for å ivareta reindriftens interesser. Det ble særlig understreket at det var viktig å sikre flyttlei over brua og hvileplasser for rein. Av referat fra meklingsmøtet fremgår at området òg har stor verdi for naturmangfoldet og friluftslivet.

Fylkesmannen har i sin oversendelse av saken til departementet tilrådd at innsigelsen til delområde 5.9 Storpollen tas til følge. Fylkesmannen mener at området er spesielt viktig for reindriften. En utbygging på stedet vil være i konflikt med flyttlei, vårbeite og kalvingsområde for reindriften. Samtidig påpeker fylkesmannen at deler av planområdet ikke bør bebygges av hensyn til viktige natur- og friluftslivsinteresser som er av regional og nasjonal verdi. I sitt brev datert 4. november 2016 har fylkesmannen skissert en løsning som søker å begrense konflikten med reindriften. Fylkesmannen skriver at utbygging i de nordvestlige områdene under kote 50 er forenlig med reindriftsinteressene.

Møte og befaring ble avholdt 27. oktober 2016 på rådhuset i Ballangen med representanter fra Ballangen kommune, Fylkesmannen i Nordland, Miljødirektoratet, Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet. På møtet var flere av grunneierne og Frostisen reinbeitedistrikt tilstede.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) tilrår i brev 1. desember 2016 at innsigelsen delvis tas til følge. LMD mener at hensynet til reindriftsinteresser må veie tungt i saken, og legger vekt på at området utgjør et viktig vårbeiteområde og kalvingsland for Frostisen reinbeitedistrikt. For at reinsdyrene skal kunne beite langs kyststrøkene om våren og sommeren er distriktet avhengig av å ha fri passasje gjennom Slåttvikstraumen. Ettersom terrenget i området er relativt bratt, vil dette kunne gi noen begrensninger for hvor reinsdyrene kan bevege og oppholde seg.

LMD har forståelse for at kommunen ønsker å legge til rette for fritidsbebyggelse i området, men mener det er nødvendig å begrense omfanget av den planlagte utbyggingen av hensyn til reindriftsinteresser. LMD viser til at det er ledige fritidstomter i nærheten av konfliktområdet, og at det for øvrig er mange ledige fritidstomter i kommunen som kan tas i bruk. LMD skriver at en reduksjon av hyttetomter og en utbygging under kote 50, slik fylkesmannen har foreslått i brev datert 4. november 2016, er med på å sikre reindriftsinteresser på stedet.

Klima- og miljødepartementet (KLD) tilrår i brev 9. desember 2016 at innsigelsen fra Fylkesmannen i Nordland bør tas til følge når det gjelder den planlagte utbyggingen av 8 hytter ved Slåttvikstraumen. KLD skriver at området der de 8 hyttene er planlagt ligger i et område som har stor verdi for naturmangfold og friluftsliv. Når det gjelder friluftsliv, vil ny fritidsbebyggelse føre til at området blir privatisert og stenge allmennhetens tilgang til området. Slåttvikstraumen utgjør et spesielt landskapselement og har derfor stor verdi som naturtype.

Arealendringer er den viktigste påvirkningsfaktoren for truet natur i Norge i dag. 87 prosent av de truede og nær truede artene har blitt eller blir påvirket av arealbruksendringer. Mange arealendringer som hver for seg har små virkninger, kan til sammen redusere naturmangfoldet betydelig, og føre til at flere arter og naturtyper blir truet. Det er derfor en særskilt utfordring å sikre en helhetlig planlegging, der virkninger for naturmangfoldet ses i sammenheng for større områder og flere tiltak.

I Stortingsmelding om friluftsliv (Meld. St. 18, 2015-2016) understrekes at viktige friluftsområder i størst mulig grad må søkes ivarettatt i planprosessene, og at slike områder ikke unødvendig må bygges ned. Ettersom det er ledige tomter for fritidsbebyggelse i umiddelbar nærhet og ellers i kommunen, mener KLD at områdets verdi for naturmangfold og friluftsliv må tillegges stor vekt i denne saken.

Når det gjelder naturverdier er det registrert forekomster av lavarten trådragg (*Ramalina thrausta*) i området, som er kategorisert som sårbar i Norsk rødliste for arter. En utbygging på stedet vil være negativ for den truede arten, og det er derfor viktig at mest mulig areal holdes fritt for bebyggelse på stedet. KLD skriver at den samfunnsmessige betydningen av utbyggingen er svært lav sammenliknet med områdets verdi for naturmangfold og friluftsliv.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets vurdering

Kommunal- og moderniseringsdepartementet skal ta stilling til om kommuneplanens arealdel for delområde 5.9 Storpollen skal godkjennes, godkjennes med endringer eller ikke godkjennes slik den foreligger, jf. plan- og bygningsloven § 11-16 andre ledd.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015, sier at samisk kultur og reindriftens arealer skal sikres i planleggingen, samtidig som hensynet til reindriften skal veies opp mot andre samfunnsinteresser. Nasjonale forventninger sier videre at Norge har unike naturverdier som må tas hensyn til i planleggingen. Disse verdiene er også en viktig ressurs for friluftsliv og næringsutvikling.

Det er altså et nasjonalt mål både å sikre reindriftens arealgrunnlag og ta vare på unike naturverdier. Erfaring har vist at bit- utbygging bidrar til en fragmentering av reindriftens næringsgrunnlag, og konsekvensen av å åpne opp for enkeltutbygging har ofte vist seg å være langt større enn det arealbeslaget isolert sett tilsier. Området er ikke bare viktig for reindriften, men utgjør òg et viktig friluftslivsområde som har store naturverdier.

Ballangen kommune mener det er viktig å avsette nye tomter for fritidsbebyggelse i Storpollen for å gjøre kommunen attraktiv som destinasjon og for hytteturisme. I Storpollen er det fra før avsatt 26 hyttetomter.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har forståelse for at kommunen ønsker å legge til rette for ny og attraktiv fritidsbebyggelse på Storpollen, men mener at utbyggingen må begrenses fordi tiltaket er i konflikt med reindriften og viktige naturverdier på stedet.

Departementet legger vekt på tilrådingene som er gitt av Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger videre vekt på at det er mange ledige tomter for fritidsbebyggelse i kommunen.

Når det gjelder utbygging ved Slåttvikstraumen langs utløpet av Storpollen, mener Kommunal- og moderniseringsdepartementet at de planlagte 8 fritidstomtene må tas ut både av hensyn til reindriften og naturverdier. Departementet legger vekt på at det i planen er godkjent 5 andre fritidstomter ved Slåttvikstraumen, og at tålegrensen for inngrep dermed er nådd.

Når det gjelder de andre foreslåtte hyttetomtene ved Sæterosen, godkjennes ikke disse som foreslått. Departementet slutter seg til Landbruks- og matdepartementets og fylkesmannens fornyede vurdering i brev 4. november 2016 om at hyttebygging kan tillates under kote 50. En slik løsning åpner opp for ny fritidsbebyggelse i de nordlige områdene. Arealet er anslått til å være ca. 110 dekar og vil kunne gi en utbygging på 20-30 fritidsboliger. Det stilles krav om detaljregulering som fastsetter antall og plassering av hyttene, og disse føringene skal legges til grunn.

Vedtak:

I medhold av plan- og bygningsloven § 11-16 andre ledd godkjenner Kommunal- og moderniseringsdepartementet delvis Ballangen kommunes vedtak av 19. februar 2015 og 21. mars 2016 for delområde 5.9 Storpollen i kommuneplanens arealdel. I Sæterosen tillates utbygging i de nord-vestlige områdene under kote 50. Utbyggingsområdet er på ca. 110 dekar. I Slåttvikstraumen godkjennes ikke de 8 hyttetomtene det er fremmet innsigelse til.

Det tas inn følgende bestemmelse i pkt. 6.4.2 i kommuneplanen: "Det kreves detaljregulering før utbygging av område Storpollen kan finne sted. Hyttene skal plasseres under kote 50."

Departementet forutsetter at kommunen endrer plankart og planbestemmelser i tråd med vedtaket.

Ballangen kommune er orientert om departementets vedtak med kopi av dette brevet.

Med hilsen

Jan Tore Sanner

Kopi:

Ballangen kommune

Klima- og miljødepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Miljødirektoratet

Nordland fylkeskommune

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Ansvarlig for Kommunal- og moderniseringsdepartementets sider:

Ansvarlig redaktør: Kjersti Bjørge

Nettredaktør: Henrik Enevold

Tlf. 22 24 90 90

E-post: postmottak@kmd.dep.no

Ansatte i KMD: Depkatalog

Organisasjonsnummer: 972 417 858